

(๑๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมາภิไயพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๒ - ๓๗/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๗/๒๕๖๒

วันที่ ๒๖ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	ผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ ๑	ผู้ร้อง
	นายไพบูลย์ นิติตะวัน ที่ ๒	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ผู้ตรวจการแผ่นดิน และนายไพบูลย์ นิติตะวัน (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องทั้งสองและเอกสารประกอบสรุปได้ดังนี้

คำร้องที่หนึ่ง (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕/๒๕๖๒)

ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ร้อง กล่าวอ้างว่า นายไพบูลย์ นิติตะวัน ผู้ร้องเรียน ยื่นคำร้องขอให้
พิจารณาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓
กรณีที่พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ ๔ สำนักงานอัยการสูงสุด ยื่นฟ้องตน
เป็นจำเลยที่ ๓ กับพวก รวม ๑๔ คน ต่อศาลอาญาในคดีหมายเลขคดีที่ อ. ๘๓๒/๒๕๖๑
ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๑๑๓
มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖ มาตรา ๓๖๒

มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๑๕๒ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๗๖ มาตรา ๔ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๙๖ มาตรา ๔ สืบเนื่องมาจากผู้ร้องเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ชุมนุมของประชาชนระหว่างวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๙๖ ถึงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เพื่อแสดงเจตนากรณ์ในการคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำการฟ้องเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน พ.ศ. และไม่ว่าวางใจรู้บาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งผู้ร้องเรียนกล่าวอ้างว่าการกระทำดังกล่าวศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาในจังหวะแล้วว่าเป็นการชุมนุมที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายตามคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๔/๒๕๕๖ และคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๗/๒๕๕๖ กรณีจึงไม่เป็นความผิดในข้อหาฐานเป็นกบฏตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓ และไม่เป็นความผิดตามข้อหาอื่นเนื่องจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ และใช้ได้ในคดีทั้งปวงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคสาม สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องต่อศาลย่อ morale ไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) ดังนั้น การฟ้องคดีของพนักงานอัยการในความผิดข้อหาดังกล่าวอีกจึงเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และมาตรา ๒๑๑ วรรคสี่

ผู้ร้องเห็นว่าการชุมนุมของประชาชนรวมทั้งผู้ร้องเรียน ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยแล้วว่า เป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพโดยชอบตามรัฐธรรมนูญ ย่อมเป็นเด็ขาดและมีผลผูกพันองค์กรของรัฐ ทุกองค์กรซึ่งรวมถึงองค์กรอัยการด้วยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาในจังหวะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ร้องเรียน กับพวก เฉพาะในข้อหาความผิดฐานเป็นกบฏตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓ เป็นการกระทำที่ล้มเหลว สิทธิและเสรีภาพผู้ร้องเรียน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๔ ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

คำร้องที่สอง (เรื่องพิจารณาที่ ๑๙/๒๕๖๒)

นายไพบูลย์ นิติตะวัน ผู้ร้อง กล่าวอ้างว่าตนได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอให้พิจารณาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาในจังหวัดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ กรณีที่พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ และ สำนักงานอัยการสูงสุด ยื่นฟ้องตนเป็นจำเลยที่ ๓ กับพวก รวม ๑๔ คน ต่อศาลอาญาในคดีหมายเลขคดีที่ อ. ๘๓๙/๒๕๖๑ ซึ่งผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการชุมนุมของประชาชนที่เป็นเหตุให้พนักงานอัยการนำมาฟ้องในคดีดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้วว่าเป็นการชุมนุมที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายตามคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๔/๒๕๕๖ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๗/๒๕๕๖ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๘/๒๕๕๖ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๙/๒๕๕๖ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖๑/๒๕๕๖ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖๓/๒๕๕๖ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖๕/๒๕๕๗ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๕๗ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๗ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๖/๒๕๕๗ และคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๐/๒๕๕๗ รวม ๑๑ คำสั่งอันเป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะกรรมการนิติบัญญัติ ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ดังนั้น การที่พนักงานอัยการได้นำการกระทำเดียวกันกับที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยอันเป็นที่สุดเสร็จเด็ดขาดแล้วมายื่นฟ้องผู้ร้องอีก จึงเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และมาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ และเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๕ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๔ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในจังหวัดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ เนพะส่วนที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ร้องในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๖ ว่า เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว มีผลเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และมาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ และเป็นการกระทำละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๕ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๔

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสองต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาในจังหวัด หรือไม่ เห็นว่าข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องที่หนึ่ง เป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนกล่าวอ้างว่าตนเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง

- ๔ -

และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของพนักงานอัยการในการสั่งฟ้องคดีต่อศาลอาญา หล่ายฐานความผิด เนื่องจากได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ชุมนุมของประชาชนระหว่างวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำการความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน พ.ศ. และไม่ว่าทางใจการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลในขณะนั้น ซึ่งผู้ร้องเรียนได้ยื่นคำร้องต่อผู้ร้องแล้ว โดยผู้ร้องเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๔/๒๕๕๖ และคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๗/๒๕๕๖ วินิจฉัยว่าการกระทำการกระทำการชุมนุมในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพโดยชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญ เมื่อผู้ร้องเรียนซึ่งเป็นประชาชนคนหนึ่ง ที่ได้เข้าร่วมชุมนุม จึงถือได้ว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิในการกระทำการชุมนุม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ดังนั้น การที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ร้องเรียนเป็นจำเลยต่อศาลอาญาในข้อหา ความผิดฐานเป็นกบฏตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๓ ในคดีหมายเลขดำที่ อ. ๘๓๒/๒๕๕๑ ซึ่งมีองค์ประกอบความผิดเช่นเดียวกันกับการกระทำที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้ว การฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๔ อันเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบปรับรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๔๖ กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ จะรับไว้พิจารณาในวินิจฉัยได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาในวินิจฉัย และให้พนักงานอัยการสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ ๔ สำนักงานอัยการสูงสุด ในฐานะผู้เกี่ยวข้อง จัดทำความเห็น เป็นหนังสือและส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ

สำหรับข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องที่สอง ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ เนพาะส่วนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมิได้ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาในวินิจฉัยที่ว่า การที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องกล่าวหาดำเนินคดีกับผู้ร้องในฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๖

เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญที่ได้วินิจฉัยรับรองการชุมนุมในช่วงเวลาดังกล่าว
ว่าเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพโดยชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญ มีผลเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๕ และมาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ และเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๔ ซึ่งคำร้องนี้มีข้อเท็จจริง
เช่นเดียวกันกับเรื่องพิจารณาที่ ๑. ๕/๒๕๖๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญได้สั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๑ และอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้
ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ ๔ สำนักงานอัยการสูงสุด จัดทำ
ความเห็นเป็นหนังสือ โดยชี้แจงสรุปได้ว่า การยื่นฟ้องคดีคดีหมายเลขคดีที่ อ. ๘๓๒/๒๕๖๑
พนักงานสอบสวน กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้ทำการสอบสวนและส่งสำนวนให้พิจารณาในคดีที่
นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กับพวก โดยผู้ร้องเรียนในคำร้องที่หนึ่ง เป็นผู้ต้องหาที่ ๓๐ ถูกกล่าวหาว่า
ร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายหรือชี้ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร
หรือให้ใช้อำนาจดังกล่าวไม่ได้ กระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนการเพื่อเป็นกบฏ หรือยุยง^{ให้ราชภูมิเป็นกบฏ} ยุยงหรือจัดให้เกิดการร่วมกันหยุดงานร่วมกันปิดงานด้วย กระทำให้ปรากฏ
แก่ประชาชนด้วยวิชา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ
และมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริตเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล
โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดืองในหมู่ประชาชน
ถึงขนาดที่จะก่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือเพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน
มั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไปใช้กำลังประทุษร้าย ชี้ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่ง
อย่างใดให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ผู้กระทำการหนึ่งคนได้มีอาชญากรรมเป็นหัวหน้าหรือผู้มีหน้าที่สั่งการ
และเมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มั่วสุมให้เลิกไปแล้วไม่เลิก เข้าไปในสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นเพื่อถือการครอบครอง
อสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือชี้ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายโดยมีอาชญากรรม^{หรือโดยร่วมกันกระทำการผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเวลาเดียวกัน} ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำด้วยประการใด ๆ

แก่สิ่งที่ใช้ในการผลิต ในการส่งพัสดุงานไฟฟ้าจนเป็นเหตุให้ประชาชนขาดความสะดวกหรืออนาคตจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน ร่วมกันขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง และร่วมกันกระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อไม่ให้ผู้เลือกตั้งสามารถใช้สิทธิได้หรือขัดขวางหรือห่วงเหนี่ยวไว้ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้งหรือเข้าไปในที่ลงคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งกลุ่มผู้ต้องหาในคดีดังกล่าวมีจำนวนมากกระทำการความผิดหลายเหตุการณ์ มีพฤติการณ์ที่แตกต่างกัน คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญแตกต่างจากคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่มีผลผูกพันศาลอุญาญ่าให้ต้องฟังข้อเท็จจริงเช่นเดียวกับที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัย อีกทั้งคำร้องที่ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เป็นการยื่นคำร้องเฉพาะเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเท่านั้น และศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยในลักษณะทำงานของเดียวกันว่า หากการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น ก็เป็นเรื่องที่ผู้ต้องรับผิดชอบในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องทั้งสองคดีนี้แล้วเห็นว่า เรื่องพิจารณาที่ ๑. ๔/๒๕๖๒ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องพิจารณาที่ ๓๙/๒๕๖๒ จึงให้รวมการพิจารณาทั้งสองคดีเข้าด้วยกัน โดยให้เรื่องพิจารณาที่ ๑. ๔/๒๕๖๒ เป็นสำนวนคดีหลัก และวินิจฉัยไปในคราวเดียวกัน โดยให้เรียกผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ร้องในคำร้องที่หนึ่ง เป็นผู้ร้องที่ ๑ และนายไพบูลย์ นิติตะวัน ผู้ร้องในคำร้องที่สอง เป็นผู้ร้องที่ ๒

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องทั้งสองเป็นกรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การกระทำของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ และสำนักงานอัยการสูงสุด เกี่ยวกับการสั่งฟ้องคดีผู้ร้องที่ ๒ ในคดีหมายเลขคดีที่ อ. ๘๓๒/๒๕๖๑ ต่อศาลอาญาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๓ มาตรา ๑๗๖ มาตรา ๑๗๗ มาตรา ๑๗๙ มาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๖ ยกเว้นความผิดอาญาฐานอื่นตามมาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๑๕๒ เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๔ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ และมาตรา ๒๑๓ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๑/๒๕๕๗ และคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๕๗ โดยทั้งสองคำสั่งดังกล่าวปรากฏชื่อผู้ร้องที่ ๒ เป็นผู้ถูกร้องที่ ๓๓

- ๗ -

และศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วว่า การชุมนุมดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญเพื่อแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมือง และการกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องทั้งหมดในคดีดังกล่าวรวมทั้งกลุ่มผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมกระทำผิดกฎหมายโดยการขัดขวางการสมัครรับเลือกตั้งของบุคคลในคดีดังกล่าวนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป นอกจากนี้ การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งหมดและผู้เข้าร่วมชุมนุมเป็นเพียงการแสดงเจตนาณ์ต่อรัฐบาลโดยเรียกร้อง และมุ่งหวังที่จะให้รัฐบาลลาออกจากเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปและแก้ไขปัญหาของประเทศก่อน หลังจากนั้น จึงจัดให้มีการเลือกตั้ง จึงไม่มีมูลกรณีเข้าลักษณะเป็นการล้มล้างการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง ประกอบกับศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเป็นแนวบรรทัดฐาน เกี่ยวกับการใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมเพื่อแสดงออกซึ่งความเห็นทางการเมืองไว้แล้วว่า “ไม่มีลักษณะ เป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงย่อมมีผลผูกพันคู่กรณี และผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละเหตุการณ์ของการชุมนุม รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ กรณีไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยทั้งสองคดีนี้อีกตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑ อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งจำหน่ายคดีทั้งสอง

- ๘ -

(คำสั่งที่ ๑๒ - ๓๓/๒๕๖๓)

(นายจิตต์ เกิดธนากร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัช ชลวร)

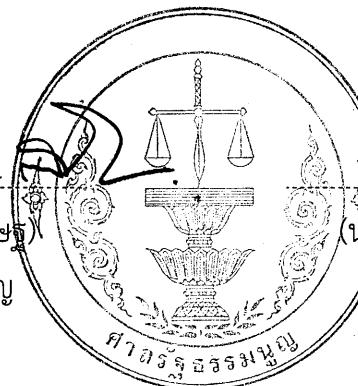
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนิยันตรินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ